57e jaar. — Nr 27. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag 5 Maart 1910.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

[illegible] verschijnt 's dinsdags, [illegible] zaterdags.

[illegible] of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever. **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee » 5 »
Een » 4 »

Een blad afzonderlijk 10 centiemen

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD

TONGEREN, DEN 5 MAART 1910.

Aan jonge moeders.

Wel, jonge moeders, uwe kleintjes stellen het goed ! Ja ! 'k Ben er blij om. Blozende knapen zijn 't geluk en de trots eener moeder. Brengt ge ze goed op gelijk 't uwe moeder deed in den lang vervlogen kindertijd ! Zijt gij niet vergeten uwe kinderkes den naam van Jesus te leeren ! Hebt ge reeds hunne handjes samengevouwen en kruiskes leeren maken ! Krijgen ze alle morgenden en avonden een wijwaterkruisken ! Komen ze 's avonds en 's morgens uwen moederzegen vragen ! Bidden ze steeds voor en na het eten, hard op, zonder schaam e-vrees ! Bidden ze 's avonds met u het rozenhoedje ! Hebben ze altijd een paternoster bij en een schapulier om 't lijf ! Gaan ze eerst naar de mis ! — Doen uwe kinderkes zoo, dan zijn 't de beste vriendjes van Jesus en Maria en zij zullen Kristen menschen worden.

Hebt ge grooter kinderen ! Gaan die regelmatig ter schole ! Blijven ze van de straat om hunnen catechismus te leeren ! Zijn ze beleefd en dienstveerdig tegenover u ! Bereidt zulke brave kinders wel tot hunne eerste kommunie en houdt ze weg van alle bederf.

Als ze grooter worden snoert dan wel uwe tong en wacht u dingen te vertellen in hunne aanwezigheid, die enkel groote lieden passen. Zendt ze zoo lang mogelijk naar de school, leert ze hunne meesters hoogachten en beminnen en geeft ze geen gelijk wanneer ze soms komen klagen. Bespreekt, bij hun bijzijn, nooit het gedrag der meesters, want dan doet ge meer kwaad dan goed. Doet ze gedurig naar 't lof en de leering van volherding ; geeft ze niet te veel centen ; laat ze niet te vroeg rooken en zendt ze op stiel bij deftige vertrouwbare lieden.

Werkt altijd om het goede en gij zult nooit te klagen hebben. Vergeet deze regelen niet, want onze hedendaagsche ouders bekommeren zich weinig om de opvoeding hunner kinderen. Dat valt te betreuren, want nu, meer dan ooit, is echt kristelijke opvoeding noodig om nog rein door de wereld te komen.

Moeders, gij allen die me leest, zorgt MEER voor uwe kinderen. Gij bemint ze, gij wilt hun geluk. 't Geluk zullen ze vinden in eene welverzorgde opvoeding onder de liefkozingen eener teedere moeder.

ALLERLEI NIEUWS

Z. H. Paus Pius X geeft, in eene brochuur van 52 bladzijden, verslag over de uitdeeling der sommen door de katholieke wereld ter zijner beschikking gesteld ten voordeele der slachtoffers van de vreeselijke aardbeving, die in 1908 Messina en andere plaatsen verwoest heeft.

De totale ontvangsten bedroegen fr. 6.849.998.54, die besteed zijn geworden aan het inrichten van schuilplaatsen voor de slachtoffers, weezenhuizen, gestichten, alsook aan het heroprichten van de vernielde kerken en seminaries.

Wanneer zal het gouvernement van Italië verslag geven over de besteding van de sommen door hem ontvangen !

Ondertusschen luiden de berichten dat er weer eene aardbeving is ontstaan in Italië.

't Is gewoonlijk op dit tijdstip dat Sicilië en Calabrië door aardbevingen getroffen worden zoodanig dat de streek mettertijd als onbewoonbaar en onveilig zal worden aanzien.

— EERSTE COMMUNIE — In Antwerpen is een damescomiteit tot stand gekomen met het doel in te gaan tegen het toenemend prachtvertoon, en dikwijls gepaard aan schreeuwende smakeloosheid, hetwelk het Eerste Communiefeest kenmerkt.

De bond zou het willen brengen tot een gelijkvormig model van kleedsel, dat de algemeene goedkeuring zou wegdragen.

Overal trekt men te velde, en met reden, tegen de misbruiken, welke van het Eerste Communiefeest, een wereldsch pronk- en praalfeest hebben gemaakt. Hoevele ouders vindt men niet die zich slechts bekommeren met het stoffelijke, het goddelijke feest schier gansch uit het oog verliezen !

Dat moet uit zijn voor allen die zich den naam van Christen waardig willen toonen.

— De H. Antonius van Padua, een kloeke volksprediker en missionaris, wordt wel eens met een ezel verbeeld, omdat hij een ezel met zich meevoerde die hem zijn pakken hielp dragen, als hij van dorp tot dorp, van stad tot stad, trok om zijn boetpredikaties te houden.

Ook liet eens een uitgehongerde muilezel het hem aangeboden voeder staan en boog hoofd en knieën vóór het Allerheiligste, dat Antonius geheven hield op de groote markt van Bourges, Guiald, een voorvechter der ketters, gaf zich overwonnen en onderwierp zich aan het katholiek geloof.

De H. Antonius, kluizenaar, wordt gewoonlijk verbeeld met een zwijn, omdat hij door den duivel in allerlei gedaanten van dieren, ook van een zwijn, werd bekoord. Wie kent de bekoringen van St. Antonius niet !

Welnu, een fameuze predikant, Antonius Kircher, van Fulda, gewoonlijk pater Antoon kortweg geheeten, liep eens in den trein op twee jonge spotvogels, erg neuswijze en fel ongodsdienstige kerels. Weer gingen zij aan 't giechelen en aan 't spotten op den pater zijn kap. « Maar » zegde een hunner, « maar pater, zeg ons eens, zijt gij Antoon met den ezel ! of zijt gij Antoon met het varken ! » De pater wachtte niet lang om te antwoorden, hij was op zijn tong niet gevallen. Hij sprak : « Wel, mijn jongen, dat hangt er van af. Zie, als ik met u spreek dan ben ik Antoon met den ezel. En spreek ik daar met uwen vriend gezel, wel, dan ben ik Antoon met het varken ».

Er ontstond een algemeen schaterlachen in gansch het compartiment van den trein waarin ze zaten, en Pater Antoon werd van Langoor en Krulstaart met rust gelaten. Ik geloof het wel !!

— GEEN FLUITENDE LOKOMOTIEVEN MEER. — Het hinderlijk schrillig gefluit der lokomotieven gaat veranderen. Edison heeft daarvoor de ligaugraphe uitgevonden, bestemd om de lomotieven te laten spreken. Het is een betrekkelijk klein toestel, waarin zich eene doos bevindt, met al de fonografen welke de machinist achtereenvolgens noodig heeft. Aan den buitenkant van het toestel is een soort trechter, waardoor de stoom ontsnapt, welke er noodig is om de fonografen in beweging te brengen. De machinist drukt daartoe op een klavier : iedere noot staat in verbinding met de fonograaf ; zoodra men den vinger terugtrekt zwijgt de spreekmachien.

Komt men bijvoorbeeld bij een tunnel, dan laat de machinist het woord « tunnel » eenige keeren herhalen. De fonograaf zet een reuzenstem op, welke men al op eenige mijlen afstands hoort. Als men bij eene statie komt, wordt de naam afgeroepen en al is dit nu juist niet een lieflijk gefluister, het klinkt toch honderdmaal beter dan het vreeselijk gegil — dat wij tot nu toe moeten aanhooren.

— EEN PROCES VOOR 10 CENTIEMEN. — Een rijke fransche handelaar had geweigerd den bijtaks van 10 centiemen voor eenen brief te betalen. Hij werd door het postbestuur voor de rechtbank gedaagd en verloor zijn proces. De veroordeelde nam wraak op de volgende wijze. Hij bouwde eene hut in eene ver afgelegene streek der Hooge Alpen, 23 kilometers van het naaste postbureel gelegen, plaatste een herder in dit huis en schonk hem een abonnement op de « Petit Journal ».

Het postbestuur moest nu opzettelijk eenen postbode aanstellen voor het bestellen van dit blad, want er bestaat geene andere woning in eenen omtrek van 9 kilometers. Het beheer, liever dan eene jaarlijksche uitgave te doen van 1200 fr. verzaakte aan het voordeel dat zij over de uitspraak der rechtbank bekomen had, 't zij tien centiemen, betaalde de gerechtskosten en stelde voor den herder schadeloos te stellen, opdat hij aan zijn dagblad zou hebben willen verzaken.

—o— SCHANDALIG BEDROG ! — Pas toch op dat men U den echten Elixir De Kempenaar van Jacques Neefs Antwerpen geve, want er worden oneindig veel vervalschingen verkocht.

— Had Adam het maar geweten,
Hij had in den appel niet gebeten,
Maar gedronken, vrij en blij
'n Tasse koffie met PACHA CHICORY.

— BRAAF ZIJN. — Als de geuzen in Mei de zegepraal behalen, dan zullen ze toch niet meer dan 2 of 4 stemmen meerderheid hebben zegt « Le Journal ».

Dat is zeer weinig om er mede te besturen, en men zou zeer voorzichtig moeten zijn om tot aan de kiezingen van 1912 te geraken, welke de geuzen-meerderheid zouden moeten versterken.

Daarom — 't is altijd « Le Journal » die spreekt — zou het nieuw ministerie gematigd moeten zijn en het zou het zijn.

Daarom ook moeten de liberale propagandisten zich onthouden van alles wat zou kunnen doen gelooven aan een strijdministerie.

Dus braaf zijn, liberale propagandisten, om de Vlaamsche buitenmenschen van u niet benauwd te maken.

Maar als in 1912 de geuzenmeerderheid zal versterkt zijn, dan erop los !

Hoor eens goed, beste « Journal » : heerlees eens de fabel van « 't Vel van den Beer ».

—o— SUIKERIJ VAN HET KLOOSTER DER BENEDICTIJNEN. — Zich te wenden voor den verkoop in 't groot tot E. DURNEZ & Cie, Yperen.

Men vraagt goede agenten.

— GOD WEET ALLES. — Een geuzenstudent, die den Munich aangesproken had, en wat opgewekt was, zat in een kompartiment van den spoorweg te raaskallen.

— 't En is niet noodig, riep hij uit, naar de mis te gaan of zijnen Paschen te houden ; — al te maal prullen die de pastoors ons willen wijsmaken. God weet toch of ik naar den Hemel zal gaan of niet, daaraan is niets te veranderen....

Sommige reizigers glimlachten.

Toen het studentje wat gestild was, vroeg hem een medereiziger, die er zeer bedaard uit zag :

— Mijnheer studeert voor geneesheer, advokaat, ingenieur ?

— Voor ingenieur !

— Eene lastige studie !

— Ja, daar valt op te blokken. 't begint tijd te worden, we zijn al over 't half jaar.

— Bah, antwoordde de bedaarde heer, waarom al die moeite doen — God weet toch of ge zult passeeren of niet...

Het studentje had genoeg.

Verlichting op den buiten door het **Auto-Gas,** bestek en proeven kosteloos — 35, Gaucheretstraat, Brussel.

De voeder veldboon.

De veldboon wordt geteeld voor de opbrengst van haar zaad of als voederplant. 't Is onder dezen laatsten vorm dat zij het meest verspreid is ; zij wordt dan geteeld alleen of gemengd met andere voederplanten.

De voeder veldboon wordt omtrent geteeld zooals de zaadveldboon doch het is geraadzaam ze dichter bijeen te zaaiën. De rijen moeten op 30 centimeters afstand zijn en men gebruike 160 kil. zaad per hectaar. De planting geschiedt van half maart tot begin april, in leemgrond, nog al kalkachtig, diep en rijk aan stalmest. De afnemingen gedaan door eene teelt van veldbooneu, zijn zeer groot, bijzonder in potasch, en volgens de proefnemingen van M. Garola, blijkt het dat potaschachtige meststoffen, die zeer gelijkmakend zijn, zeer gunstig moeten zijn aan de veldboon, zoowel als de leem-kalkachtigen aard van den grond. Het cloruur of het zwavelzuur van potasch zullen eene grootere werking hebben dan de superfosfaten. Men kan per hectaar 150 tot 200 kil. cloruur of zwavelzuur van potasch, 500 kil. superfosfaat gebruiken, en volgens M. Damseaux verdraagt de veldboon gemakkelijk eene goede bekalking, en de onderdelving door eene egging de planting voorbereidende van 125 tot 150 kil. zwavelzuur van ammoniak is gewoonlijk winstgevend. Ofschoon de veldboon eene plant is, welke de kostbare eigenschap bezit de stikstof uit de lucht op te zuigen, is het bewezen dat eene kleine hoeveelheid stikstof, in de gronden die er niet rijk aan zijn, het begin van de groeiing zal begunstigen en haar zal toelaten te wachten om hare stikstofhoudende voeding te verzekeren.

Betreffende het voeder door de veldboon gegeven, hebben wij slechts weinig aanduidingen ; de tabels van Wolf en van Kühn geven er geene samenstelling van.

M. Grégoire Bestuurder van het Scheikundig Instituut van Gembloux, heeft te dien opzichte belangrijke proefnemingen gedaan. Ziehier de besluitselen welke hij eruit trekt :

1. De veldboon vormt een voeder, dat buitengewoon hooge oogsten kan opleveren.

2. De veldboon moet tusschen de rijkste vezelachtige voederplanten gerangschikt worden.

3. Het is goed aan deze plant eene overvloedige en zeer rijke minerale bemesting te geven.

4. De vorming van organieke bestanddeelen blijft zeer werkzaam tot op het einde der groeiing, terwijl de plant eene zwartige tint aangenomen heeft en haar einde nabij schijnt.

5. Tijdens de twee laatste maanden der groeiing, vormt de plant slechts stikstofhoudende bestanddeelen en waterachtige koolstof, met uitsluiting van het vet en de cellenhouders.

6. De samenstelling der stikstofhoudende bestanddeelen en der waterachtige koolstoffen op het einde der groeiing van de veldboon, is gelijkvormig aan diegene van dezelfde bestanddeelen in het begin gevormd.

7. De honderddeelige inhoud van voedzame grondstoffen vermeerdert naarmate de groeiing vooruitgaat.

8. De verteerbaarheid der eiwitachtige grondstoffen volgt denzelfden weg. Zij vermeerdert met de ouderdom van het voeder.

9. Het is dus voordeelig, onder alle opzichten, de veldboon laat af te snijden. Men bekomt aldus eene grootere opbrengst, een voeder rijker aan voedzame bestanddeelen en meer verteerbaar.

Jean BLOUX,
Landbouw-Ingenieur.

Ditjes en Datjes.

⁂ LAATSTE MODE. — Een student ontmoet zijn kleermaker en vraagt : « Hoe maakt men dit jaar de kostumen » ?

« Tegen komptante betaling », was het antwoord.

⁂ OOK EENE BELOFTE. — Een buitenpastoor moest de roepen afkondigen tusschen eenige paren, doch hij vond het boek niet, dat de namen der verloofden bevatte : hij had het bij vergissing onder het kussen van zijnen stoel gelegd. Terwijl hij er zenuwachtig naar rond zag, begon hij den roep : « Er bestaat belofte van huwelijk tusschen... Er bestaat belofte van huwelijk tusschen »...

Ten slotte kwam de koster hem ter hulp en fluisterde hem toe, doch luid genoeg om door gansch de kerk gehoord te worden : « Tusschen het kussen en den stoel heer pastoor ».

⁂ ONEERLIJKE MENSCHEN ! — Moedertje Langtong gaat bij den kruidenier en zegt hem dat het schande is hoe er tegenwoordig oneerlijke menschen en dieven rondloopen.

« Men moest ze zonder genade opsluiten » ! zegt Pepermans.

Na moedertjes vertrek wrijf hij zich de handen en zegt tot zich zelf :

« Met al haar babbelen heb ik haar toch 50 gram koffie te weinig gegeven » !

En buiten gekomen, denkt moedertje :

« Met al zijn babbelen heb ik hem toch mijnen slechten frank doen aannemen ».

⁂ DRINKEBROERSROUW.

A : « Alweer een flesch wijn » ?

B : « Ik moet me troosten. Vandaag is het de sterfdag van mijne lieve vrouw ».

A : « Ik dacht, dat het de vorige week was ».

B : « Ja, iederen Dinsdag ».

⁂ *Om maar schoone voetjes te hebben.* — Hij : « Maar Julie toch, gij klaagt altijd dat uwe voeten zoo geprangt worden, 't is omdat gij een nummer te laag neemt. Koop uw juist nummer. »

Zij : « Daar zie, hij zal nu ook eens wat zeggen. Weet gij dan niet dat het juiste nummer veel te groot is...voor eene juffer. »

⁂ *Reden tot vroolijkheid.* — « Kareltje, zegde moeder, ge ziet er zoo welgezind uit ! Hoe komt dat ? En gij zijt zoo vroeg van de school te huis ? »

« Wel, denk eens, moeder, sprak de kleine, z'hebben gisteren den meester zoo een duchtige pandoering gegeven, dat hij heden geen school houden kan.

⁂ *Pikante opmerking.* Mevrouw Klakkaart, die reeds drie mannen heeft gehad, ging laatst onder den treurwilg weenen die boven hun graf staat geplant, toen daar een persoon voorbijkwam die zij vroeger geerne had gezien.

— Zie, Georges, zoo sprak zij bewogen, hadt gij gewild, gij lagt daar nu ook al onder !

⁂ *Een verschilleken.* — Een serpententong van eene vrouw had verteld dat Nelen Buyst een dief was. Is het waar dat gij dat gezegd hebt, dochter ? vroeg haar de rechter.

— Waar is 't zeker, klonk het antwoord, maar dat heb ik niet gezegd.

⁂ *Brief van eenen soldaat.*

« Lieve Moeder.

» Gehoord hebbende dat gij uw vaarsken verkocht hebt uit uwen laatsten brief, zoo heb ik getreurd van droefheid. Ik hield zooveel van dat vaarsken, toen het nog een kalfke was. Kunt gij er mij niets van opzenden, al ware het maar een stuk van vijf frankskens ? Ik lig hier al 6 weken in 't hospitaal met een gebroken been en moet alle dagen op leverancie gaan. De officieren zijn zoo lastig.

» Uw zoon, Sellemans.

» P. S. — Wanneer verkoopt matante haar vet varken ? Ik houd zooveel van matante. »

DE VÉLOS EN DE MOTOS
SAROLEA
zijn de aanbevelingswaardigste.
Bureelen en Magazijnen te Herstal.

—o— **Hoedenmagazijn Jean**, 50, *Leopoldstraat, 50, Luik, nevens den Pont des Arches*, geeft voor **3,60** een vilten hoed, vorm bol, extra licht, schoon zwart gewaarborgd. Groote keus van klakken in allen aard.
Jean verkoopt de hoeden 't best koop van Luik.

—o— **Corsetten op maat, Hooge Nieuwigheid.** — A LA FABRIQUE DE CORSETS, Huis NOTERMANS, Luik, Rue Gérardrie, Nr 14, Luik.

— **Doctor R. WAUCOMONT**
Assistent bij de Universiteit, 110, Rue Paradis, Luik [Guillemins]. — Telefoon 3555.
Ziekten der Huid en der Waterorganen.
Raadplegingen van 2 tot 3 1/2 ure.

BEURS Voordeelige plaatsingen. Vooraleer uwe operaties of plaatsingen te doen, schrijft of raadpleegt zonder verbintenis den Bestierder Bourse Paris-Bruxelles, Montagne aux Herbes Potagères, 5, Brussel.

—o— Groot fabriek van FIJNE CIGAREN **L. Thiriart-Andrien,** 66, Rue Jean d'Outremeuse, 66, Luik.
Vier millioen cigaren in magazijn. Alle bestellingen worden geleverd in drooge en fijne cigaren. — Telefoon 6195.

HUWELIJKEN. — Laatste nieuwigheden in Kunstjuweelerij, Horlogiën en Goud mederij. — Huis CAMPOTOSTO, 33, Groenselmarkstraat, BRUSSEL.

—o— Doctor SOLE, 262, Rue Royale te Brussel. — Ziekten der vrouwen, breuken, gezwellen.
Raadplegingen : Dinsdag, Donderdag, Vrijdag, van 2 tot 3 ure.

KEEL-, NEUS- EN OORZIEKTEN.
De **Doctor O. Breyre**, Gewezen Assistent bij de Hoogeschool, woont thans *Quai des Pêcheurs, 3, Luik.* — Raadplegingen van 2 tot 5 ure. Zondags van 8 tot 10 ure. Telefoon 301.

X Stralen. Zenuwziekten. Gevolgen van ongevallen. Dr BIENFAIT, Boulevard d'Avroy, 62, Luik. — Van 8 tot 11 ure en van 2 tot 4. — Telefoon 1530.

—o— KUNSTVOORWERPEN. — HUWELIJKSGESCHENKEN. — BRONZEN VAN BARBEDIENNE.
Marmers. Schilderijen,
Sèvres, Saxe, Copenhague (echtheid gewaarborgd).
Kleine meubels.
Paul Guastalla, 39, Koninklijke straat, Brussel. — Telefoon 4925.

Badkamers Nivarlet.
De schoonste en de goedkoopste.
Rue Hemricourt, 5, LUIK. — Telefoon 1982.

Maison Aug. FOURNIER.
Successeurs :
JEAN RANSY & Cie
Agents de change
3, RUE DES DOMINICAINS, 3, LIEGE.

BREUKEN
VOOR ALTIJD GENEZEN IN 10 DAGEN.
GEEN BREUKBAND MEER.
Heelkundige Inrichting St-ANNA
te Lanaeken, bij Maestricht, bediend door de Eerw. Kleine Zusters van St-Jozef.
Vrouwenziekten, misvormde ledematen, aderspat, aderbreuk.
Spreekuren : Vrijdag's van 2 tot 6 uren.

ASTHMA
Gij allen die aan het **Asthma** lijdt, schrijft aan M. ESCOUFLAIRE, apotheker te Ath, die u GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal zenden van
POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

FRITZ,
Oogkundigen.
Leopoldstraat, 9,
(1ste verdiep)
— LUIK —
Al degenen die hunne oogen willen behouden, die het gezicht zwak hebben, kunnen zich wenden tot het HUIS FRITZ, het belangrijkste huis van optiek van het land.
BRILLEN — 1 fr. 50 — NEUSNIJPSER.
4 huizen in België :
Charleroi — Bergen — Namen — Luik.

FAMILIEPORTRETTEN

(5e VERVOLG).

En nu, vervolgde hij, nadat ik het document weer weggeborgen had, wees nu zoo beleefd om aan mev. Wigram te doen weten dat ik op haar wacht.

Er was achter ons een geritsel.

— Hier ben ik al, zegde iemand. En wij beiden schrokken op bij dit geluid ; want hoewel ik niemand had gezien en met den rug naar de deur stond, hoorde ik toch dat het de stem van Mev. Wigram was.

— Ik kom u even zeggen, Lord Wetherby, hernam zij, dat ik niet langer dan tot twaalf ure tijd heb. Dus, als ge gereed zijt met het stuk, dan zal ik Williams roepen.

— De papieren liggen klaar tot onderteekening, antwoordde de graaf, niet zonder eenige verlegenheid — en ik ben tot uwe orders. Ik zal blij zijn als deze zaak eindelijk beklonken is.

Daarop wendde hij zich tot mij, met het verzoek om te bellen. Ik had mij te voren reeds op den achtergrond van de kamer teruggetrokken, zooals het een discreten notarisklerk betaamde.

Terwijl ik naar het belkoord ging bespeurde ik dat de dame mij verwonderd gadesloeg. Maar zoodra ik weer op mijne plaats terug was en naar haar keek, stond zij bij het venster en staarde strak naar buiten, met eene uitdrukking van fierheid in houding en gelaat.

Mag ik bekennen dat het mij eene vreugde was, haar hoofd zoo hoog te zien en in hare trekken eene verachting te lezen tegenover den ouden man die, na ik zelf wist, dit gevoel zoo dubbel en dwars verdiende ?... Ik leunde tegen het schut bij de deur, in de houding van den onverschilligen toeschouwer, die enkel beroepshalve aanwezig was. En Lord Wetherby scharrelde in zijne papieren, hoewel alles in volmaakte orde lag. Hij brandde zichtbaar van ongeduld om zijn schurkenstukje klaar te spelen. Een paar handteekeningen — en — meer was er niet toe noodig.

— Misschien, zegde hij, enkel om iets te zeggen — misschien wilt ge, zoolang de andere getuige niet hier is, het stuk nog eens doorlezen, mev. Wigram. Het is kort, en zooals ge weet, uwe notarissen hebben het in ontwerp gezien.

Zij boog en nam achteloos 't papier in de hand. Met een glimlach, half onverschillig en half minachtend, begon zij te lezen. Toen zag ik dat zij bleef steken. Zij keerde zich naar het venster, om beter licht te krijgen. Of misschien was een volzin haar niet duidelijk. Ik zag...

Mijn God ! — Ik had het handschrift vergeten, waarin het document was opgesteld !... Ik zag hare oogen groot worden, met eene uitdrukking van ontzetting, van angst, terwijl zij het papier in de andere hand nam en met een gejaagde beweging op Lord Wetherby toetrad.

— Wie..., riep zij, wie heeft dit geschreven ? — Zeg het mij ! Ik wil het weten ! Zeg het mij dadelijk ! — Wie heeft dit geschreven ?

Eerst gaf hij geen antwoord, hetzij uit verstrooidheid, of uit onwil. Maar toen zij aandrong, zegde hij, met tergende onverschilligheid :

— Wie dit geschreven heeft ? Hij zette zich den knijper op den neus en keek naar het bovenste van het papier dat zij hem voorhield. — Wie dit geschreven heeft ? Wel, ik zelf heb het geschreven. En ik kan u verzekeren dat er niets op aan te merken valt. Het is letter voor letter gekopieerd. Denkt ge soms....

— Denken ? Denken ? — Neen, neen ! — Dit bedoel ik ! Wie heeft dit geschreven ? herhaalde zij, met eene stem die scherp werd van opwinding. Dit ? Dit ? Dit ?

Hij stond verslagen over hare heftigheid, zoowel als bezwaard door zijn slechte geweten.

— De klerk mevrouw, Wigram, de klerk, antwoordde hij knibbig, altijd nog niets van hare overspannigheid begrijpend. De klerk van de heeren Wiggan en Poole.

— Waar is hij ? riep zij ademloos. Blijkbaar geloofde zij hem niet.

— Waar hij is — hoe kunt ge dat vragen ? Wel, natuurlijk hier. Waar anders zou hij zijn mevrouw ? Hij fungeert als getuige bij mijne onderteekening.

Ik voor mij dacht op dit oogenblik wel allerminst aan handteekeningen. Ik bad den hemel, dat mijne dwaasheid mij mocht vergeven worden, en dat mijne zoo roekeloos voorbereide wraak niet op mijn eigen hoofd mocht neerkomen. — Blijdschap doodt niet, zegde ik bij mijzelf, het telkens en telkens herhalend en mij wanhopig aan die onbewezene stelling vastklampend. Blijdschap doodt niet !... Maar, och ! was, het waar — van die vrouw met het witte gezicht en die doodsbleeke lippen ?...

— Hier !....

Zij zegde verder niets. Maar zij staarde mij aan met verbijsterde oogen — en toen hief zij hare hand op en wenkte mij. En ik had geen ander keus dan te gehoorzamen — haar nader te komen — dichter bij het licht.

— Mevrouw Wigram, begon ik — en mijne stem was zoo heesch, dat zij mij zelf toeklonk als een gefluister — mevr. Wigram — ik heb bericht van wijlen — van uw man...

— Van mijn - mijn man.... ?

— Ja. En het is goed nieuws.

— Goed nieuws ?

Herhaalde zij mijne woorden ? Of verbeeldde ik mij dit slechts ? En bleven hare lippen, terwijl haar gelaat, waaruit alle kleur geweken was, met brandende oogen vol hoop en vrees in het mijne staarde — bleven hare lippen feitelijk stom en spraken slechts onze geesten tot elkaar in stomme gedachtenlezing ?

— Goed nieuws ?...

— Ja, fluisterde ik. Hij leeft. De Indianen hebben hem niet...

— Alfred !...

Haar kreet schalde door de kamer — en tegelijkertijd ving ik haar in mijne armen op. Baard en lange haren, en het schendende litteeken en de zongebruinde huid en de vreemde kleeding — dit alles wat mij voor anderen onkenbaar had gemaakt, kon mij niet onkenbaar maken voor haar — voor mijne vrouw.

Ik droeg haar zachtjes naar de sofa — en terwijl zij daar lag, boog ik mij over haar heen in eene uiterste spanning van vrees.

— Een dokter ! Snel ! Een dokter ! riep ik jufvrouw Williams toe, die reeds naast haar was neergeknield. O, zeg mij niet, liet hij er jammerend op volgen — zeg mij niet dat ik haar heb gedood !

— Neen, neen, neen ! antwoordde die goede vrouw, en de tranen stroomden haar langs de wangen. Blijdschap doodt niet !

. . . .

Een uur daarna was mijne vrees van mij weggenomen, en ik liep alleen in de kamer heen en weer met een hart vol dankbaarheid, blijde dat ik alleen was — en blijder, dankbaarder nog, toen Johan Williams binnenkwam met een stalend gezicht.

— Komt ge me zeggen, riep ik met een gevoel alsof ik den blinden man wel om den hals had willen vallen — komt ge mij zeggen dat ik bij haar moet komen — dat ze mij wil zien ?

— Ja ja ! riep hij — mevrouw wil u zien — mevrouw wacht op u !

— En Lord Wetherby ? vroeg ik, even nog bij de deur stilstaande. Wacht hij ook op mij ?

— Neen, My Lord. Hij heeft met den meesten spoed het huis verlaten.

— EINDE. —